

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI

Adresa: Rruga “Abdi Toptani” Nr. 1;

E-mail: klsh@klsh.org.al; web-site: www.klsh.org.al

Nr. 340/4 Prot.

Tiranë, më 25/09/2019

V E N D I M

Nr. 86, Datë 25.09.2019

PËR

AUDITIMIN E USHTRUAR NË GARDËN E REPUBLIKËS
“MBI AUDITIMIN FINANCIAR DHE TË PËRPUTHSHMËRISË”
për periudhën nga data 01.01.2017 deri më datën 31.12.2018.

Nga auditimi i ushtruar në “Gardën e Republikës”, Tiranë, në zbatim të Programit të Auditimit, nr. 340/2, datë 29.05.2019, me objekt “Auditim financiar dhe përputhshmërie” për periudhën 01.01.2017 deri më 31.12.2018, rezultoi se nuk u konstatuan devijime/shkelje materiale nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi, dhe për sa më sipër japim opinion të pakualifikuar¹. Gjithashtu sa i takon saktësisë, vërtetësisë dhe besueshmërisë së ndërtimit të pasqyrave financiare, nga auditimi nuk u konstatuan devijime materiale nga kuadri i raportimit financiar në fuqi, dhe për sa më sipër japim opinion të pakualifikuar².

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit të Institucioneve Qendrore, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Drejtorisë së Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr.154/2014 “Për Organizimin dhe Funkcionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”,

VENDOSA

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit “Për auditimin financiar dhe të përputhshmërisë”, të ushtruar në “Gardën e Republikës”, Tiranë, sipas programit të auditimit

¹ **ISSAI 4100** – Objektivi i audituesve në një auditim përputhshmërie është të japë siguri të arsyeshme nëse informacioni i mbledhur sa i takon një çështjeje të veçantë është në përputhje, në të gjitha aspektet materiale, me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi, kur auditimi bëhet lidhur me çështje të veçanta.

ISSAI 1705 - Audituesi shpreh një opinion të kualifikuar kur në gjykimin profesional të tij, efekti ose efektet e mundshme të një çështjeje, nuk janë aq materiale sa që të justifikojnë një opinion të kundërt ose një refuzim të opinionit. Kur auditimi i përputhshmërisë kryhet së bashku me pasqyrat financiare, audituesi mund të shpreh një opinion me rezerve kur devijimet janë materiale por jo të përhapura ose n.q.s. audituesi nuk është në gjendje të sigurojë evidencë auditimit të përshtatshme dhe të mjaftueshme dhe, efektet e mundshme, janë materiale por jo të përhapura.

² **ISSAI 1700** - Audituesi do të shprehë një opinion i pakualifikuar kur ai arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kuadrin e zbatueshëm të raportimit financiar.

340/2, datë 29.05.2019, për veprimtarinë e institucionit nga data 01.01.2017 deri më 31.12.2018.

II. Të miratoj opinionin e auditimit, rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon:

A. OPINIONI I AUDITIMIT

Opinion mbi përputhshmërinë (i pakualifikuar)

Ne audituam përputhshmërinë e veprimtarisë së Gardës së Republikës, me kriteret e vlerësimit përfshirë kuadrin ligjor, rregullat, rregulloret dhe marrëveshjet që lidhen dhe ndikojnë në përdorimin e fondeve/burimeve të Gardës së Republikës, gjatë ushtrimit të aktivitetit përkatës.

Nga auditimi u rezultoi se, në opinionin tonë, aktiviteti i Gardës së Republikës, është në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e vlerësimit, si dhe me parimet dhe rregullat e aplikueshme. Për përmirësimin e mëtejshëm të gjendjes janë adresuar disa çështje të cilat paraqiten te paragrafi “Theksimi i Çështjes”.

Baza për opinionin e përputhshmërinë

Ne e kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik (ISSAIs). Përgjegjësitë tona lidhur me këto standarde janë përshkruar më hollësisht në seksionin “Përgjegjësitë e Audituesit për auditimin e përputhshmërisë”, pjesë e raportit tonë përfundimtar. Ne jemi të pavarur kundrejt subjektit të audituar, e theksuar kjo në ISSAI-n 10- Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30- Kodi Etik, apo edhe çështje të tjera që lidhen me auditimin e përputhshmërisë, të cilat janë përmendur në ISSAI-n 4000 “Standardi i Auditimit të Përputhshmërisë”. Ne i kemi përmbushur përgjegjësitë tona etike, në përputhje me standardet e sipërpërmendura, përfshirë këtu edhe Kodin e Etikës së KLSH-së, miratuar me Vendimin nr. 27, datë 20.04.2008, të Kryetarit të KLSH-së. Auditimi ynë përfshin kryerjen e procedurave me qëllim marrjen e evidencave të auditimit mbi ligjshmërinë dhe rregullshmërinë e transaksioneve. Procedurat janë përzgjedhur mbështetur gjithashtu mbi gjykimin profesional të audituesit. Gjithashtu, ne besojmë se dëshmitë e mara gjatë punës sonë audituese janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazat për përgatitjen e opinionit të pakualifikuar.

Theksimi i çështjes:

Theksojmë nevojën e marrjes së masave nga ana e drejtimit e më pas në linjë hierarkike nga gjithë personeli i Gardës në mënyrë që:

- Garda e Republikës, të kërkojë pranë Ministrisë së Brendshme, (si autoriteti ku është vendosur në strukturë Agjencia e Prokurimeve të Përqendruara) që, në koordinim me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, të përgatisin nxjerrjen e udhëzimeve përkatëse, duke specifikuar rastet, mënyrat dhe masën e përdorimit të letër kredive nga institucionet buxhetore, pasi mungon një përcaktim i saktë dhe rigoroz mbi tipologjitë dhe natyrën e investimeve që do të njihen si të rëndësishme së veçantë dhe që mund të aktivizojnë përdorimin e instrumentit të letër-kredive, për të shmangur përdorimin abuziv të tij.

Opinion mbi pasqyrat financiare (I pakualifikuar)

Ne audituam pasqyrat financiare të Gardës së Republikës, më datë 31.12.2018, të cilat përbëhen nga Pozicioni Financiar, Performanca Financiare, Pasqyra e Fluksit të Arkës,

Fondet neto, Investimet e Aktivitet Afatgjata si dhe shënimet shpjeguese që shoqërojnë pasqyrat.

Në opinionin tonë, veprimet përgjatë raportimit financiar dhe transaksionet e kryera për ekzekutimin e buxhetit janë në përputhje me ligjin për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare, si dhe me ligjet dhe rregullat përkatëse të financave publike, përfshirë rregullat për prokurimet dhe ato të buxhetit.

Baza për opinionin mbi pasqyrat financiare

Ne e kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik (ISSAI-s). Përgjegjësitë tona lidhur me këto standarde janë përshkruar më hollësisht në seksionin “Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare”, pjesë e raportit tonë përfundimtar. Ne jemi të pavarur kundrejt subjektit të audituar, e theksuar kjo në ISSAI-n 10- Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30-Kodi Etik, apo edhe çështje të tjera që lidhen me auditimin e pasqyrave financiare të një institucioni ndërkombëtar, të cilat janë përmendur në ISSAI-n 4000 “Standardi i Auditimit të Përputhshmërisë”. Ne i kemi përmbushur përgjegjësitë tona etike, në përputhje me standardet e sipërpërmendura, përfshirë këtu edhe Kodin e Etikës së KLSH-së, miratuar me Vendimin nr. 27, datë 20.04.2008, të Kryetarit të KLSH-së. Gjithashtu, ne besojmë se dëshmitë e mara gjatë punës sonë audituese janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazat për përgatitjen e opinionit të pakualifikuar të auditimit. Për përmirësimin e mëtejshëm të gjendjes janë adresuar disa çështje të cilat paraqiten te paragrafi “Theksimi i Çështjes”.

Theksimi i çështjes:

Theksojmë nevojën e marrjes së masave nga ana e drejtimit e më pas në linjë hierarkike nga gjithë personeli i Gardës sa i takon:

- programimit të detyrave sipas afateve dhe ngritjes së grupeve të vlerësimit të armatimit dhe municionit që ka në inventar dhe administrim institucioni;
- evidentimit të plotë dhe të saktë në evidencën kontabël që do të mbyllet për vitin 2019, të armatimit dhe municioneve sipas rezultateve e vlerësimeve të kryera në shërbimin e armatimit;
- evidentimit dhe regjistrimit në një libër të veçantë të armëve që janë në administrim nga shtetas të ndryshëm (*ish punonjës të Gardës së Republikës (GR) apo funksionarë të subjekteve politike*) që rezultojnë ende të pa dorëzuara (*pa u bërë hyrje në depon e GR*) si dhe armët që janë në proces hetimi e gjykimi penal, për të cilat nuk janë ndjekur rrugët e duhura ligjore për bërjen “hyrje” të tyre si rezultat edhe i dokumentimit e regjistrimit të tyre në ditarë të vjetër të llogarisë për periudhën para vitit 2000.

B. PROPOZIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIME NË LEGJISLACIONIN NË FUQI:

1. Gjetje nga auditimi: Nga analiza e rregullores dhe përqasjes me legjislacionin në fuqi, konstatohen mospërputhje dhe kundërshti për arsyet e mëposhtme:

a. Rregullorja e brendshme e GR është miratuar në vitin 2006 dhe nuk është riparë më, pas miratimit të ligjit nr. 10296, datë 8.7.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar. Si pasojë ajo nuk është në koherencë me dispozitat ligjore që normojnë kontrollin e brendshëm dhe menaxhimin financiar publik, .

Gjithashtu disa pozicione dhe emërtesa funksionesh dhe pozicionesh të përfshira dhe referuara në Rregulloren e Brendshme, (*miratuar nga Ministri Brendshëm me Urdhrin nr.2594, datë 24.10.2006*), si dhe Rregulloren e Personelit (*miratuar nga Këshilli i Ministrave me VKM nr.66, datë 14.01.2014*) nuk përputhen ose mungojnë në Vendimin nr.

445, datë 22.5.2017, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e strukturës, limit organik, dhe përcaktimin e funksioneve korresponduese për çdo gradë në Gardën e Republikës së Shqipërisë (GRSH)”, i ndryshuar me VKM nr. 66, datë 07.02.2018.

b. Sistemi i masave disiplinore të referuara në ligjin organik mbi Gardën e Republikës (neni 16, i ligjit nr. Nr.8869, datë 22.5.2003) dhe atyre të parashikuara në Rregulloren e Personelit (neni 9-13) paraqesin disa ndryshime dhe mospërputhje.

c. Rregullorja e organizimit dhe funksionimit të GRSH, nuk ka të inkuadruar për periudhën objekt kontrolli, detyrat për disa pozicione dhe kategori, si drejtoria e shërbimeve mbështetëse, sektori shëndetësor, sektori i komunikimit dhe elektronikës, sektori i transportit, magazinieri dhe përgjegjësitë e tij, etj., në kuadër të zbatimit të parimeve dhe kërkesave të MFK, aspekte që janë korrigjuar dhe rregulluar me Manualin mbi Përshkrimet dhe Përgjegjësitë e Punës për funksionet organike të Drejtorisë së Shërbimeve Mbështetëse, miratuar me urdhrin e Komandantit të Gardës me nr. 3965, datë 16.11.2018.

d. Disa referenca ligjore të përfshira në dokumentin “Rregullorja e Gardës së Republikës” janë akte të shfuqizuara. Më konkretisht, në Kapitullin III “Rregullat e përgjithshme për jetën në GR”, në pikën nr. 9 trajtohen “Rregullat e shërbimeve të financës”, ku pasqyrohen dispozita ligjore që aktualisht janë të shfuqizuara, si Ligji nr. 7661, datë 19.01.1993, Ligji nr. 6942, datë 25.12.1984, Ligji nr. 7971, datë 26.7.1995, VKM nr. 70, datë 11.3.1985, VKM nr. 335, datë 23.6.2000, etj. Mos rishikimi dhe miratimi i rregullores së brendshme mbart risqe që lidhen me mos përditësimin e saj, përcaktimin e rregullave dhe detyrave të organizimit, funksionimit dhe marrëdhënieve ndërmjet pozicioneve dhe funksioneve në GR.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 6, faqe 139-154 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1.Rekomandimi: Nga ana e strukturave përgjegjëse të Gardës së Republikës në bashkëpunim me Ministrinë e Brendshme të rishikohen dhe përmirësohen dispozitat e Rregullores së brendshme të organizimit dhe funksionimit të institucionit të Gardës së Republikës, miratuar me Urdhrin e Ministrit të Brendshëm me nr. 2594, datë 24.10.2006, që të harmonizohet ajo me kuadrin përkatës ligjor dhe dispozitat e tjera në fuqi dhe mbi këtë bazë të kryhet përmirësimi, azhurnimi i saj dhe miratimi i rregullores së re nga Ministri i Brendshëm.

Brenda 2 muajve

2. Gjetje nga auditimi: Për çdo muaj Sektori i Burimeve Njerëzore të Gardës së Republikës ka përgatitur urdhrat mujorë “Për pagesën e pagave të personelit oficer, nënoficer, dhe punonjësve civil të GR për vitin 2018”, të cilët më pas janë miratuar nga Komandanti i Gardës së Republikës .

Listë prezencat dhe pagesat e punonjësve të Gardës, u korrespondojnë periudhave nga data 1 e muajit deri më datën 28, kjo referuar përcaktimeve të pikës nr. 1, lidhja I, të Urdhrit të Ministrit të Brendshëm me nr. 387, datë 29.3.2007 “Për mënyrën e pasqyrit të prezencës në punë në ministrinë e brendshme”. Përcaktimet e urdhrit të Ministrit të Brendshëm nr. 387, datë 29.0.2007 “Për mënyrën e pasqyrit të prezencës në punë në ministrinë e brendshme”, kanë disiplinuar dhe rregulluar procedura të menaxhimit të aparatit /stafit të Ministrisë së Brendshme në atë periudhë. Referuar lidhjes nr.1, “Mbi mënyrën e pasqyrit të prezencës në punë në MB” që shoqëron këtë urdhër, thuhet se “çdo datë 28 (26 për muajin shkurt), të gjithë drejtorët e drejtorive duhet të dorëzojnë listë prezencat e drejtorive të tyre pranë drejtorëve të përgjithshëm nga të cilët varen”. Ky përcaktim, duke lënë si datë të fundit të listë-prezencës datën 28 të çdo muaji, nuk pasqyron në mënyrë të drejtë dhe korrekte pjesëmarrjen dhe kontributin në punë të çdo punonjësi të Gardës së Republikës për gjithë periudhën e muajit, duke lënë jashtë këtij pasqyrimi në kohë periudhën 28-30 apo 28-31 të çdo muaji.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2, faqe 25 -33 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandimi

Nga ana e Gardës së Republikës të kërkohet pranë Ministrisë së Brendshme rishikimi dhe përmirësimi i të Urdhrit të Ministrit të Brendshëm me nr. 387, datë 29.3.2007 “Për mënyrën e pasqyrimin të prezencës në punë në ministrinë e brendshme”, i cili të ketë në fokus rregullimin e marrëdhënieve të punës edhe për njësitë e varësisë dhe jo vetëm aparatit të MB.

Menjëherë

C. MASA ORGANIZATIVE:

1. Gjetje nga auditimi: Gjatë auditimit u konstatuan disa ngjarje që mund të mbartin risqe të gabimit material:

- Evidenca kontabël mbahet me programin Financa 5, por nuk përfshihet në sistemet e reja të rëndësishme IT për raportimin financiar, si Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë (SIFQ) ku mund të mbahen të dhëna të transaksioneve dhe balancave financiare, lidhur me ekzekutimin e buxhetit; të dhëna për kodifikimin dhe klasifikimin buxhetor e kontabël të të dhënave financiare, në përputhje me bazën ligjore për financat publike; të dhëna për raporte financiare dhe statistika etj.

- Nuk ka rregulla të brendshme që garantojnë sigurinë e sistemit të IT. (*p.sh. Ndryshohen fjalëkalimet rregullisht, fireëall-et, hyrje e kufizuar në të dhënat IT, etj.*). Sistemi i IT, mbulohet tërësisht nga struktura e brendshme, Sektori i Komunikimit dhe Elektronikës në vartësi të Drejtorisë së Shërbimeve Mbështetëse.

- Brenda Gardës së Republikës nuk ka një sistem rezervë (back-up) IT të përshtatshëm, plan recuperimi nga fatkeqësitë të testuar në praktikë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1, faqe 11 -25 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi:

Nga Garda e Republikës, Sektori i IT-së në kuadër të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit të merren masat për identifikimin dhe analizën e risqeve të mundshme, për arritjen e objektivave dhe përcaktimin e mënyrave se si ky rrezik mund të shmangët ose të minimizohet, duke pasqyruar, angazhimin e drejtpërdrejtë në evidentimin, regjistrimin, shqyrtimin, përgatitjen dhe raportimin e masave të programuara për parandalimin e mashtrimit dhe të parregullsive.

Menjëherë

2. Gjetje nga auditimi:

a. Gjatë përgatitjes së PBA-së, Faza II, treguesit e performancës për Objektivin 3 - “Modernizimi i infrastrukturës dhe mjeteve që disponon Garda e Republikës në punën e saj të përditshme duke synuar në rinovimin periodik të saj me qëllimin final rritjen e shkallës së operacionalitetit të strukturës”, paraqiten në numër total, në një kohë kur bëhet fjalë për produkte të ndryshëm, konkretisht: produkti B “Mjete transporti të reja të blera”, produkti C “Pistoleta të reja, më të lehta, prodhime perëndimore”, dhe produkti G “Pajisje të ndryshme për funksionimin normal të përditshëm të aktivitetit në ambientet e punës”, të cilët duhen trajtuar si tregues të veçantë brenda objektivit përkatës. Vetëm kështu ato i shërbejnë qëllimit të planifikimit në vetvete, i cili nis me vendosjen e objektivave të qarta, të besueshme, të matshme dhe të arritshme.

b. Nga auditimi u konstatua se nga njëra PBA në tjetrën përgjithësisht ka vijueshmëri në përkufizimin dhe trajtimin e produkteve për secilin objektiv, përveç:

- Produktit 2 “Pajisje të ndryshme për funksionimin normal të përditshëm të aktivitetit në ambientet e punës në Gardën e RSH”, për objektivin 3³, i cili ishte Produkti G, në PBA-në e mëparshme;
- Produktit 3 “Godinë e ri konstruktuar dhe shesh i asfaltuar” / Objektivi 3, i cili ishte Produkti D në PBA-në e mëparshme;
- Produktit 4 “Magazinë dhe oficinë e ri konstruktuar në Komandën e Gardës”/ Objektivi 3, i cili në fakt në PBA 2018-2020 ishte Produkti F i të njëjtit objektivi.
- Produktet: C “Pistoleta të reja, më të lehta, prodhime perëndimore”, E “Rrugë të asfaltuara” nuk janë parashikuar më në PBA 2019-2020

Mospasja e vijueshmërisë edhe në listimin e produkteve respektive brenda të njëjtit objektivi, vështirëson krahasueshmërinë mes zërave, e cila merr rëndësi kur bëhet fjalë për monitorime dhe/ose vlerësime të parashikimeve.

c. Nga auditimi mbi realizimin e buxhetit për vitin 2017, rezultoi se u realizuan shpenzime në total 1,729,622 mijë lekë, nga të cilat shpenzime korrente janë 1,634,555 mijë lekë (ose 95% e total shpenzimeve) dhe shpenzime kapitale 95,067 mijë lekë (ose 5% e total shpenzimeve). Ajo që vihet re është buxheti në rritje nga viti 2016 në 2017, i cili pasohet edhe nga realizimi faktik në rritje për dy vitet të njëpasnjëshme. Edhe pse buxheti përfundimtar është rritur gjatë vitit ushtrimor 2017, realizimi faktik i zërave për këtë vit, ka qenë nën planin përfundimtar me 85,437 mijë lekë më pak.

Nga auditimi mbi realizimin e buxhetit për vitin 2018, rezultoi se u realizuan shpenzime në total 1,713,164 mijë lekë, nga të cilat shpenzime korrente janë 1,491,338 mijë lekë (ose 87% e total shpenzimeve) dhe shpenzime kapitale 95,067 mijë lekë (ose 13% e total shpenzimeve). Ajo që vihet re është që shpenzimet korrente dhe kapitale paraqesin më pak luhatje mes fazave, objekt vlerësimi, në krahasim me një vit më parë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1, faqe 11 – 25 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandimi:

Me qëllim respektimin e parimeve të qeverisjes buxhetore⁴ të cilat përbëjnë një “praktikë të mirë” për tu ndjekur dhe zbatuar, por edhe të akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi, rekomandojmë marrjen e masave nga subjekti që gjatë hartimit të kërkesave buxhetore të mbahet parasysh:

- lidhja e ngushtë mes buxheteve vjetore dhe atyre afatmesme; si dhe
- planifikimi, menaxhimi dhe monitorimi aktiv.

Në vijimësi

3. Gjetje nga auditimi: Në formatin nr. 1 “Pasqyra e pozicionit financiar”, “Aktivet afatgjata jo materiale” në vlerën 1,050 mijë janë të pasqyruara në llog. 202 “Studime dhe kërkime” ku ndër të tjera janë paraqitur aktivet:

- Projekt për komandën e gardës, viti 2011, në vlerën 2,411,400 lekë.
- Azhurnim dhe rilevim plan vendosje, viti 2015, në vlerën 466,800 lekë.

Rezulton se investimi për të cilat janë hartuar projekti dhe plan vendosja në vlerën 2,878,200 lekë kanë përfunduar, si rezultat duhej që vlerës së investimit t’i shtohet dhe vlera e projektit (2,411,400 lekë) dhe rilevimit të plan vendosjes (466,800 lekë). Për sa më lart vlera e aktiveve afatgjata materiale “Ndërtime e konstruksione” duhet të rritet me vlerën 2,878,200 lekë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92 -107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

³ Objektivi 3: “Modernizimi i infrastrukturës dhe mjeteve që disponon Garda e Republikës në punën e saj të përditshme duke synuar në rinovimin periodik të saj me qëllimin final rritjen e shkallës së operacionalitetit të strukturës”

⁴ “Parimet e qeverisjes buxhetore”, sipas OECD

3.1 Rekomandimi:

-Nga Garda e Republikës, Sektori i Financës të merren masat për të saktësuar vlerën e aktiveve afatgjata jo materiale “studime dhe kërkime”, kontabilizuar dhe paraqitur në pasqyrat financiare vlerën e drejtë të Aktiveve Afatgjata Jo Materiale;

-Nga Sektori i Financës të merren masat duke kryer veprimet përkatëse rregulluese kontabël në vijimësi dhe pasqyrimin e tyre në pasqyrat financiare/formatet përkatëse të Gardës së Republikës-së, për vitin 2019.

Menjëherë

4. Gjetje nga auditimi: Në pasqyrat financiare Format 7/a, te kolona 7 “Pakësime gjatë vitit ushtrimor” / “Nxjerrje jashtë përdorimit”, janë pasqyruar pakësime të aktiveve:

a. “Instalime teknike, makineri, pajisje, vegla pune” në vlerën 1,005,583.03 lekë nga të cilat janë nxjerrë jashtë përdorimit me fletëdaljet dhe procesverbalet përkatëse pa u miratuar nga titullari i Gardës në vlerën 985,183 lekë.

b. “Inventar ekonomik” në vlerën 66,360 lekë nga të cilat janë nxjerrë jashtë përdorimit me fletëdaljet dhe procesverbalet përkatëse pa u miratuar nga titullari i Gardës në vlerën 37,080 lekë.

c. Aktive të shkarkuara me fletë dalje (Gjashtë) sipas procesverbaleve të mbajtura nga komisionet në vlerën 2,627,840.4 lekë.

Aktivet e mësipërme duhej të kalonin si shpenzime gjatë kohës kur janë përdorur në rastin konkret duhej të konsideroheshin si diferenca inventari dhe më tej të procedohej nga titullari nëse do të kalonin në shpenzime ose do të konsideroheshin si mungesa inventari.

Për sa më lart është vepruar në kundërshtim me UMF nr. 30, datëatë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” pika 38. “Dalja e aktiveve nga magazina bëhet mbi bazën e urdhërdorëzimit, fletëkërkesës, planit të shpërndarjes e kartelës limit dhe dokumentohet me fletëdaljen ose me dokument tjetër të njëjsuar me të sipas specifikave të aktiveve”, pika 39. “Çdo hyrje-dalje në magazinë dokumentohet menjëherë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92 -107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

4.1 Rekomandimi

Nga Titullari i Gardës së Republikës, Sektori i Financës të merren masat për shqyrtimin e procesverbaleve të nxjerrjes jashtë përdorimit të Aktiveve Afatgjata Materiale dhe shkarkimit të aktiveve të shpenzuara në periudhat e mëparshme të cilat duhej të kalonin si shpenzime për periudhën kur janë përdorur. Në rastin konkret duhej të konsiderohen si diferenca inventari dhe më tej të procedohet nga titullari nëse do të kalojnë në shpenzime ushtrimi ose do të konsiderohen si mungesa inventari.

Menjëherë

5. Gjetje nga auditimi: Llog. 4342 “Të tjera operacione me shtetin (të drejta)” zënë shumën 113,945 mijë lekë;

Në pasiv në analizë përbëhet nga detyrimet afatshkurtra, llogari të pagueshme, të cilat trashëgohe në vitin 2018 nuk rakordon në analizë në vlerën 3,000,000 lekë si më poshtë:

- Shqyrtimi i llogarive të pagueshme (llog. 401-408) “Furnitorë e llogari të lidhura me to” në vlerën 4,104,209 mijë lekë. E detajuar kjo llogari rezulton se përbëhet nga 35 fatura furnitorësh likuiduar gjatë muajit janar të vitit 2019 me fondet e buxhetit 2018 në vlerën 4,892,979 lekë e cila nuk përputhet me vlerën sintetike të llogarisë “Furnitorë e llogari të lidhura me to” (llog. 401-408).

- E detajuar llog. 42 “Detyrime ndaj personelit” është në vlerën 70,818,117 lekë për paga e tjera detyrime ndaj personelit likuiduar gjatë muajit janar të vitit 2019 me fondet e buxhetit 2018 e cila nuk përputhet me vlerën sintetike të llogarisë.

-E detajuar llog. 431 “Detyrime ndaj shtetit për tatim taksa” është në vlerën 38,234,064 lekë për tatim taksa, sigurime shoqërore, sigurime shëndetësore likuiduar gjatë muajit janar të vitit 2019 me fondet e buxhetit 2018 e cila nuk përputhet me vlerën sintetike të llogarisë.

Llogaria 4342, “Operacione me shtetin (të drejta)” është një llogari që në pasqyrat financiare të sektorit publik paraqitet në rubrikën e të drejtave dhe përfaqëson detyrimin që shteti i ka institucionit për shpenzime të konstatuara gjatë periudhës ushtrimore, por ende të papaguara (grantet korrente apo kapitale merren nga buxheti i shtetit). Raste specifike të tilla mund të jenë këto (por jo vetëm) si: pagat dhe sigurimet shoqërore e shëndetësore apo ndonjë detyrim për tatimin mbi të ardhurat që konstatohen si shpenzime në muajin dhjetor të vitit, por paguhen nga buxheti i vitit të ardhshëm.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92 – 107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

5.1 Rekomandimi:

-Nga Sektori i Financës të merren për saktësimin e detyrimeve afatshkurtra si detyrime, likuidimi i të cilave duhet të bëhet brenda një viti ose një cikli operativ (ekonomik) duke përdorur aktivet e veta afatshkurtra ose duke krijuar detyrime të tjera afatshkurtra.

-Të kryhen veprimet përkatëse rregulluese kontabël në llogaritë kreditore për detyrimet ndaj furnitorëve, ndaj personelit e të ngjashme, ndaj sigurimeve shoqërore e të ngjashme, ndaj tatimeve e të tjera në vijimësi dhe pasqyrim i tyre në pasqyrat financiare/formatet përkatëse të Gardës së Republikës, për vitin 2019.

Në vijimësi

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezulton se, nga subjekti për vlerën e klientëve dhe furnitorëve nuk është dërguar letër konfirmimi për llogaritë e pagueshme, për të verifikuar nëse vlerat e tyre janë në përputhje me shënimet e kontabilitetit. Mosrakordimi me klientët dhe furnitorët mundëson edhe riskun e pagesave të parregullta, si dhe prezantimin jo të saktë e të plotë të detyrimeve në pasqyrat financiare.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92 -107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

6.1 Rekomandimi:

-Drejtuesit e Gardës së Republikës, sektori i financës në miratimin e pasqyrave financiare, duhet të konfirmojnë (rakordojnë) me të tretët informacionet që vërtetojnë ekzistencën e operacioneve, detyrimeve, të tepricave ose të çdo regjistrimi tjetër me qëllim, rregullaritetin e operacioneve të origjinës së tepricave të regjistruara në kontabilitet që të sigurohet se këto operacione kanë të bëjnë me kuadrin normal të lidhjeve të furnitorit me klientin, dhe të sigurohet nëse shumat përkatëse janë transferuar në llogaritë e debitorëve sipas natyrës së operacioneve.

-Të përcaktojnë rregullat që forcojnë kontrollin e brendshme lidhur me rakordimin dhe raportimin e detyrimeve për faturat e papaguara dhe raportimin e tyre në mënyrë rigorozë mbi baza mujore e vjetore, sipas përkatësisë së vitit buxhetor kur ato krijohen dhe likuidohen.

Në vijimësi

7. Gjetje nga auditimi: Në aktiv llog. 520 “Disponibilitete në thesar” paraqitet gjendja e fondeve të trashëguara në vlerën 2,480,264 lekë, të cilat si fonde të mbetura pa përdorur që trashëgohen për vitin 2019 në pasivin e bilancit janë paraqitur në llogarinë 466, në pasiv prej 2,480,264 lekë).

Tepricat e llogarisë 520, “Disponibilitete në thesar” dhe të llogarisë 466, “Kreditorë për mjete në ruajtje” si llogari specifike në sektorin publik, në kredi të saj përfaqësohen të hyrat (të ardhurat) që vijnë në llogarinë e thesarit të institucioneve që në një periudhë tjetër do t’u kthehen nga kjo llogari të tretëve dhe duhet të vërtetohen me akt-rakordim me thesarin, një kopje e të cilit i bashkëngjitet llogarisë vjetore. Në akt-rakordim, tepricat nuk janë paraqitur dhe strukturuara sipas natyrës së të ardhurave të trashëguara (të ardhurat e papërdorura, si të çelura ashtu edhe ato të paçelura, mjetet në ruajtje, sponsorizimet dhe pjesën e grantit që trashëgohet).

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

7.1 Rekomandimi:

Tepricat e llogarisë 520, “Disponibilitete në thesar” dhe të llogarisë 466, “Kreditorë për mjete në ruajtje” të vërtetohen me akt-rakordim me thesarin, një kopje e të cilit i bashkëngjitet llogarisë vjetore. Në akt-rakordim, tepricat duhet të paraqiten të strukturuara sipas natyrës së të ardhurave të trashëguara (të ardhurat e papërdorura, si të çelura ashtu edhe ato të paçelura, mjetet në ruajtje, sponsorizimet dhe pjesën e grantit që trashëgohet).

Në vijimësi

8. Gjetje nga auditimi: Në pasqyrën e performancës financiare Formati 2, “Shpenzime të tjera”, Llog. 85 “Rezultati i veprimtarisë ushtrimore” paraqitet në vlerën 14,926,139 lekë pa u saktësuar pozicioni i çeljes së llogarisë nga viti i mëparshëm, transaksioni i transferimit të tepricës së llogarisë 85, “Rezultat i veprimtarisë së vitit ushtrimor” të vitit 2017 prej 3,819,815 lekë lekë në llogarinë 12, “Rezultatet e mbartura”.

Pas përfundimit të të gjitha veprimeve të mbylljes, llogaria 85, “Rezultati i veprimtarisë ushtrimore” nuk përfaqëson, si tepricë kreditore, rezultatin financiar pozitiv nga funksionimi, që rrjedh kryesisht nga të ardhurat që njësisë i mbeten (sipas dispozitave ligjore përkatëse), për t’u trashëguar në vitin ushtrimor pasardhës. Ndërsa, si tepricë debitore, kjo llogari përfaqëson rezultatin negativ nga aktiviteti i funksionimit, për të cilin duhet të jepen sqarime në shënimet shpjeguese.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

8.1 Rekomandimi:

-Pas përfundimit të të gjitha veprimeve të mbylljes, sipas procedurës kontabile, llogaria 85, “Rezultati i veprimtarisë ushtrimore” duhet të përfaqësojë, si tepricë kreditore, rezultatin financiar pozitiv nga funksionimi, që rrjedh kryesisht nga të ardhurat që njësisë i mbeten (sipas dispozitave ligjore përkatëse), për t’u trashëguar në vitin ushtrimor pasardhës dhe si tepricë debitore, kjo llogari duhet të përfaqësojë rezultatin negativ nga aktiviteti i funksionimit, për të cilin duhet të jepen sqarime në shënimet shpjeguese.

-Sektori i Financës të marrë masat për të kryer sistemimet e nevojshme dhe regjistrimet në kontabilitet në bazë të klasifikimit ekonomik kontabël, duke tranzituar shumat e evidentuara në llogarinë 85, “Rezultati i veprimtarisë ushtrimore” nga viti i mëparshëm në llogarinë 12 “Rezultate të mbartura nga funksioni”, për një pasqyrim më të drejtë të kundër partisë së disponibiliteteve në thesar, me qëllim që të parandalohen gabimet apo parregullsitë e mundshme në interpretimin e llogarive të pasqyrave financiare.

Në vijimësi

9. Gjetje nga auditimi: Formati 5 “Shënimet shpjeguese për hartimin dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore” është plotësuar relacioni shoqërues por nuk janë përfshirë të gjitha informacionet shpjeguese që kërkojnë, në pajtim me kuadrin e zbatueshëm të raportimit financiar ku të japin informacionet shpjeguese të nevojshme për të arritur paraqitjen e drejtë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

9.1 Rekomandimi:

Të merren masat për plotësimin e pasqyrave financiare me shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare vjetore me informacion sqarues, përveç atij që paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar, pasqyrën e performancës, pasqyrën e flukseve monetare dhe pasqyrën e ndryshimit të aktiveve. Shënimet të japin përshkrime me fjalë apo zbërthime të zërave të paraqitur në këto pasqyra apo evidentojnë problemet që mund të kenë rezultuar gjatë fazës së përgatitjes apo të paraqitjes së pasqyrave financiare vjetore, për të arritur paraqitjen e drejtë në pajtim me kuadrin e zbatueshëm të raportimit financiar.

Në vijimësi

10. Gjetje nga auditimi: Nga komisioni i inventarizimit i ngritur me urdhrin e Komandantit të Gardës nuk është përpiluar një raport lidhur me inventarizimin fizik të aktiveve, për kushtet e ruajtjes së tyre, gjendjen fizike dhe për vërejtjet lidhur me karakterin e diferencave e dëmtimeve të konstatuara nëse ka, propozimin për nxjerrje jashtë përdorimit të aktiveve së bashku me gjithë dokumentacionin e inventarizimit, t'ia dorëzojë për veprime të mëtejshme drejtuesit. Mungon një raport analize, me të dhënat sipas viteve të krijimit të aktivit, apo mallrave e materialeve.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4, faqe 92-107 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

10.1 Rekomandimi:

-Komisionet e Vlerësimit të Aktiveve dhe nxjerrjen jashtë përdorimit, në përfundim të procesit të inventarizimit të aktiveve të përpilojnë një raport përmbledhës mbi procedurën e ndjekur për vlerësimin e aktiveve për nxjerrje nga përdorimi, arsyet, efektin ekonomik të masave për riaftësimin e tyre dhe propozimin përkatës.

-Në rast miratimi, nga sektori i financës, të bëhet reflektimi, në pasqyrat financiare të periudhës raportuese të vlerës së aktiveve afatgjata materiale të vlerësuara për dalje jashtë përdorimit dhe/ose asgjësimin e tyre nga komisionet përkatëse si ngjarje të ndodhura në periudhën e raportimit financiar si një ngjarje që evidenton kushte që kanë ekzistuar në datën e mbylljes së periudhës raportuese.

Në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i hartimit të kontratave të furnizimit me karburante u konstatua se:

a. Midis bashkimit të operatorëve "... SHA dhe "... SHPK dhe autoritetit kontraktor është hartuar dhe firmosur kontrata nr. 25, datë 24.07.2017 për furnizimin me karburant diesel 10 ppm me vlerën 19,141,334 lekë pa tvsh me marzh fitimi 16.7% dhe karburant benzinë pa plumb me vlerën 6,525,000 lekë pa tvsh me marzh fitimi 17.7% për Gardën e Republikës. Kontrata e mësipërme është me afat lëvrimit deri 31.12.2017.

b. Midis bashkimit të operatorëve "... SHA dhe "... SHPK dhe autoritetit kontraktor (Gardës së Republikës) është hartuar dhe firmosur kontrata nr. 9, datë 28.02.2018 për furnizimin me karburant diesel 10 ppm me vlerën 19,430,333 lekë pa tvsh me marzh fitimi 16.7% dhe karburant benzinë pa plumb me vlerën 1,928,500 lekë pa tvsh me marzh fitimi 17.7%. Kontrata e mësipërme është me afat lëvrimit deri 31.12.2018.

Në nenin 1, "Objekti" të kontratave cilësohet si më poshtë:

1.5: Përlllogaritja e çmimit do të bëhet sipas bursës së fundit të karburanteve i cili publikohet çdo të hënë në buletin e APP-së.

1.6: në përlllogaritjen e çmimit do të pasqyrohet dhe ndryshimi i çmimit të taksës së qarkullimit mbi benzinë pa plumb dhe gazoil, sipas ligjit nr. 9975, dt. 28.07.2008, "Për taksat

Kombëtare”, të ndryshuar, si dhe taksa e shënjitimit të naftës bruto dhe nënprodukteve të naftës sipas VKM nr. 497, dt. 30.05.2013.

Sa më lart është hartuar në kundërshtim me VKM nr. 914, datë 29.12.2014 “*Për miratimin e rregullave të prokurimit publik*”, Neni 31 “*Kriteret për vlerësimin e ofertës*”; Kriter vlerësimi për furnizimin me karburant, gazoil, benzol dhe karburant për ngrohje do të jetë çmimi më i ulët, bazuar në:

a. *çmimin e bursës, sipas Reuters, lëvruar sipas kushtit CIF-Shqipëri, i cili dërgohet për publikim, çdo javë, në Buletin e Njoftimeve Publike nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave;*

b. *elementet fiskale, përfshi akcizën, taksë karboni si dhe çdo taksë tjetër sipas legjislacionit në fuqi;*

c. *marzhin e fitimit, të shprehur në përqindje.*

Gjithashtu kontratat e mësipërme janë hartuar duke mos respektuar Dokumentet Standarde të Tenderit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën pikën 5, faqe 107-139 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

11.1 Rekomandimi:

Autoriteti Kontraktor Garda e Republikës, në hartimin e kontratave të furnizimit me karburant, gazoil, benzol dhe karburant për ngrohje të marrin parasysh kriteret për vlerësimin e furniturës, si çmimin e bursës sipas Reuters, lëvruar sipas kushtit CIF Shqipëri, elementeve fiskalë etj., referuar rregullave të prokurimit publik dhe Dokumenteve Standarde të Tenderit.

Në vijimësi

12. Gjetje nga auditimi: Autoriteti kontraktor për llogaritjen e çmimit të karburanteve nuk është mbështetur në buletinet e APP në çmimet referuar bursës REUTERS për datën e zimitfurnizimit lëvruar sipas kushtit CIF-Shqipëri në këtë moment, sipas raporteve të analizave nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial, gjithashtu janë shtuar elementë fiskalë si “*taksa e markimit*” në kundërshtime me VKM nr. 914, datë 29.12.2014 “*Për miratimin e rregullave të prokurimit publik*”, neni 77, pika 5, “*Gjatë kohës së zbatimit të kontratës për furnizimin me karburant, gazoil, benzol dhe karburant për ngrohje, vlera absolute e marzhit të fitimit nuk do të ndryshojë gjatë ekzekutimit të kontratës, në rast të luhatjes së çmimeve. Nëse çmimi gjatë kohës së zbatimit të kontratës për furnizimin me karburant, gazoil, benzol dhe karburant për ngrohje, sipas Reuters, ndryshon në raport me çmimin e kontratës, atëherë autoritetet kontraktore duhet të bëjnë likuidimin e mallit sipas faturave periodike të shitjes, mbështetur në çmimin e bursës sipas Reuters, lëvruar sipas kushtit CIF-Shqipëri në këtë moment*”. Pika 6 “*Autoriteti kontraktor, para pagimit të faturës së mallit duhet të kontrollojë përqindjen e pranuar të rritjes apo të uljes të çmimit të bursës, sipas Reuters, lëvruar sipas kushtit CIF-Shqipëri, në momentin e shitjes së mallit, objekt kontrate, autoriteteve kontraktore, si dhe cilësinë e mallit të lëvruar, nëse është e njëjtë me atë për të cilën është shpallur fitues kontraktori*”.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5, faqe 107-139 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

12.1 Rekomandimi:

Nga Garda e Republikës në zbatimin e kontratave dhe likuidimin e vlerës së mallrave të furnizuara të merren masat si vijon:

-Urdhër shpenzimet për vlerat e likuiduara nga autoriteti kontraktor për karburante, të shoqërohen me faturat tatimore, raportin e analizave nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial për sasinë e produktit të importuar për të vërtetuar cilësinë dhe standardet e furniturës lëvruar sipas kushtit CIF-Shqipëri dhe kushteve të kontratës.

-Autoriteti kontraktor, në llogaritjen e çmimit të karburanteve, duhet të mbështetet në buletinet e APP, me çmimet referuar bursës REUTERS për datën e furnizimit, sipas kushtit

CIF-Shqipëri, raporteve të analizave sipas datës respektive të lëshuara nga Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial për sasinë e produktit të importuar, referuar elementëve fiskalë të përcaktuara me ligj.

Në vijimësi

13. Gjetje nga auditimi:

a. Nga projektuesi “...” Tiranë është hartuar projekti dhe preventivi “*Rikonstruksioni i Njesisë speciale në Gardën e Republikës*” me vlerën 21,973,753 lekë pa tvsh. Zërat e preventivit janë hartuar referuar manualeve teknike të çmimeve të punimeve të ndërtimit dhe të analizave teknike të tyre, të rishikuara, që do të përdoren në përcaktimin e fondit limit të objekteve në ndërtim. Për një pjesë zërash të punimeve të preventivit çmimet janë hartuar me analiza punimesh referuar UKM nr. 2, datë 08.05.2003, “*Për klasifikimin dhe strukturën e kostos së punimeve të ndërtimit*” por analizat nuk janë bashkëngjitur preventivit. Kjo në kundërshtim me Vendimin nr. 514, datë 15.8.2007 të Këshillit të Ministrave.

b. Nga auditimi i procedurave të prokurimeve rezultoi se operatorët ekonomikë ofertues një pjesë zërash të preventivit të ofertës të nuk e kanë shoqëruar me analizat e çmimeve, në kundërshtim me VKM nr. 514, datë 15.8.2007 “*Për informatizimin e kostos dhe hartimin e manualeve teknike të çmimeve të punimeve të ndërtimit*”, pika 12.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5, faqe 107-139 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

13.1 Rekomandimi:

Nga njësitë e prokurimit dhe KVO të kërkohet që gjatë procedurave të hartimit të projekteve, preventivave të objekteve që ndërtohen me financim publik dhe vlerësimit të ofertave gjatë procedurës së prokurimit vlera e zërave të punës të ndërtimit të llogariten mbi bazën e analizave teknike të punimeve të ndërtimit, sipas vlerave faktike. Në rast kur zëri i punës nuk figuron në manual, institucioni u kërkon subjekteve ofertuese të paraqesin analizën teknike.

Në vijimësi

14. Gjetje nga auditimi: Nuk ka një sistem informatik informacioni, monitorimi që u siguron drejtuesve informacion rregullisht mbi arritjen e objektivave të njësisë. Aktualisht kryhet me një kordinator i cili mbledh dhe raporton tek drejtuesit dhe në Ministri, për nivelin e realizimit të objektivave të materializuara në produkte. Sa më lart në zbatim të UMF nr. 22, datë 17.11.2016 “*Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në Njësinë e Qeverisjes Qendrore*”.

- Nuk ka një procedurë të veçantë të shkruar nga menaxhuesit, përtej legjislacionit në fuqi për ruajtjen nga përdorimi i paautorizuar për aktivet e rëndësishme (me vlerë) dhe aktivet afatgjata (përfshirë të dhënat personale). Gjithashtu nuk ka manual procesesh ose rregullore për proceset kryesore operationale dhe financiare i cili të specifikojë qarkullimin e dokumentacionit në zbatim të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 “*Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1, faqe 11-25 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

14.1 Rekomandimi:

Garda, strukturat menaxhuese të marrin masat të hartojnë rregulloren e brendshme të organizimit dhe funksionimit, në përshtatje me strukturën dhe objektivat e institucionit duke e plotësuar dhe harmonizuar me kuadrin ligjor në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit të brendshëm dhe miratuar në zbatim të detyrimeve që rrjedhin nga ligji nr. 8869, datë 22.05.2003 “*Për Gardën e Republikës së Shqipërisë*” i ndryshuar.

Në vijimësi

15. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezulton se raportet e monitorimit nuk publikohen në **web-in e Gardës së Republikës** dhe as në **web-in** e Ministrisë së Brendshme, gjithashtu raportet e monitorimit nuk kanë informacionin e plotë me shpjegimet përkatëse lidhur me

ndryshimet e PBA, buxhetit nga plani fillestar deri në atë përfundimtar, në nivel programi dhe artikulli, lidhur me ndryshimet e planit të produkteve, si në sasi dhe në vlerë në përputhje me Udhëzimet e Ministrit të Financave për zbatimin e buxhetit të shtetit. Mungon një analizë me argumentet e plota në lidhje me mosrealizimin e produkteve dhe masat që parashikohen në të ardhmen për realizimin e tyre.

Nuk është e paraqitur performanca e produkteve, e lidhur me realizimin e objektivave dhe politikës së programit ku të shpjegohen cilat ishin objektivat sipas PBA, politikat e çdo programi si dhe sa janë realizuar këto objektiva, në përputhje me përcaktimet e UMF nr. 22, datë 17.11.2016 “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në Njësinë e Qeverisjes Qendrore”, paragrafi 49.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1, faqe 11-25 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

15.1 Rekomandimi:

Nga Garda e Republikës të hartohen Raportet e Monitorimit për zbatimin e buxhetit, të cilat duhet të përmbajnë një informacionin të plotë me shpjegimet përkatëse lidhur me ndryshimet e PBA, e buxhetit, nga plani fillestar deri në atë përfundimtar, në nivel programi dhe artikulli, lidhur me ndryshimet e planit të produkteve, si në sasi dhe në vlerë, raportimin lidhur me ecurinë e realizimit të qëllimit dhe objektivave të politikës që trajtojnë nëpërmjet treguesve të performancës përkatëse në dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm si dhe çdo problematikë të rezultuar, duke specifikuar dhe masat e nevojshme për adresimin e tyre në përputhje me Udhëzimet e Ministrit të Financave për zbatimin e buxhetit të shtetit.

Në vijimësi

16. Gjetje nga auditimi: Sa i takon vlerësimit të funksionimit të sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe komponentëve të tij rezultoi se:

- Njësia buxhetore në mbështetje të kuadrit ligjor ekzistues, ka hartuar rregulloren e brendshme dhe atë të personelit, ku identifikohen disa elementë të normave të etikës, por ky institucion, në kundërshtim me ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” i ndryshuar, neni 20 “Mjedisi i kontrollit”, pika 2, germa “a” dhe Manualin për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin, Kapitulli II, pika 2.5.1 “Mjedisi i Kontrollit (ose mjedisi i brendshëm i njësisë)”, paragrafi “Integriteti dhe vlerat etike”, nuk ka një Kod të Brendshëm Etik ose një Kod Sjellje të miratuar për periudhën objekt auditimi, apo udhëzim për zbatimin e etikës, si dhe nuk ka procedurë për të raportuar shkeljet e legjislacionit mbi etikën dhe për marrjen e masave për shkeljet e konstatuara.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 6, faqe 139-154 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

- Për periudhën objekt auditimi, nuk ishte hartuar Strategjia për Menaxhimin e Risqeve dhe plani i veprimit që shoqëron aktivitetet, detyrimi i neneve 8, pika 8/a, 10 dhe 21/ 2, të ligjit nr. 10296/2010, i ndryshuar. Nga auditimi i kryer për identifikimin, vlerësimin dhe kontrollin mbi ngjarje apo situata të mundshme që kanë efekt të dëmshëm për përmbushjen e objektivave, rezulton se në institucionin e GR, janë identifikuar risqet që kërcënojnë objektivat krahas kontrolleve ekzistuese dhe nevojave për kontrolle të reja, por nuk janë hartuar për çdo zotërues e sektor, nuk është përditësuar regjistri i risqeve dhe nuk është caktuar koordinatori i risqeve në fushat e këtij institucioni. Sa më sipër riskon mospërmbushjen e objektivave të njësisë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 6, faqe 139-154 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

16.1 Rekomandimi:

Të merren masa për miratimin e Kodit të Etikës për institucionin e Gardës së Republikës, dokument ky i hartuar nga ana e këtij institucioni së bashku me projekt urdhrin “Për Kodin e Etikës në Gardën e Republikës”, dërguar Ministrisë së Brendshme më shkresën nr.705 prot., datë 29.03.2019, mirëpo është akt i pa miratuar aktualisht.

16.2 Rekomandimi:

Nëpunësit autorizues dhe zbatues të marrin masa që të plotësohet me të gjithë sektorët dhe aktivitetet, regjistri i riskut, të bëhet përditësimi, miratimi dhe dërgimi i tij në Ministrinë e linjës administrative për të mundësuar vendimmarrje cilësore, optimizimin e burimeve për arritjen e objektivave të vendosura, konformë përcaktimeve të kreut III, pika 3.2 “Menaxhimi i riskut”, të Manualit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin.

Në vijimësi

16.3 Rekomandimi:

Institucioni i GR të rishikojë çdo vit dhe përditësojë Regjistrin e Risqeve kryesore dhe kontrolleve përkatëse kompensuese, që do të ndërtohen me synimin që të ndihmojnë në zbutjen e pasojave dhe mundësive të tyre si dhe miratojë Strategjinë e Menaxhimit të Risqeve, sipas fokusit, prioritetëve dhe qëllimeve afatmesme e afatgjata bazë që ka ky institucion.

Në vijimësi

17. Gjetje nga auditimi:

Nga auditimi u konstatua se:

- Në përbërje të Komisionit të marrjes në dorëzim të mallrave për artikujt uniforma e veshmbathje nuk ka ekspertë të fushës (inxhinierë të tekstilit). Komisioni përbëhet nga dy oficerë të logjistikës dhe një shofer, duke mos zbatuar përcaktimet e paragrafit nr.43, të UMF nr. 30, datë 27.12.2011, “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”
- Nuk kanë gjetur zbatim kërkesat dhe përcaktimet e vëna në formularin nr. 10 “Specifikimet teknike”, në lidhje me kontrollin cilësor në procesin e prodhimit të uniformave dhe veshmbathjeve për punonjësit e GR. Ky kontroll i cilësisë është nënvizuar *pothuajse për çdo artikull që është prokuruar*, ku vendoset detyrimi i GR që për të siguruar përmbushjen e detyrimeve mbi cilësinë ajo do “të ndjekë dhe kontrollojë procesin e prodhimit në fabrikën prodhuese të atij artikulli”.
- Nuk kanë gjetur zbatim përcaktimet e vëna në specifikimet teknike të DST, paragrafi “Kolaudimi dhe marrja në dorëzim” për secilin nga 19 artikuj e prokuruar, për të cilët duhet të zbatoheshin detyrimet e vendosura për kolaudimin dhe marrjen dorëzim të mallrave. Gjithashtu nuk ka gjetur zbatim neni 9, pika 1 “Kushtet e pranimi të mallit”, të kontratës, pasi AK është mjaftuar vetëm me raportet e testimit të kryera dhe dorëzuara nga ana e OE, pa kryer teste dhe analiza në laboratorë të veçantë për cilësinë tyre.

Sa më sipër krijon kushte që, të krijohet risku i anomalive dhe parregullsive në cilësinë e furnizimit të një nomenklature artikujsh shumë të rëndësishëm për institucionin.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34-92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

17.1 Rekomandimi:

- Institucioni i Gardës së Republikës të analizojë dhe nxjerrë përgjegjësitë për parregullsitë dhe shkeljet e dokumentuara për këtë procedurë furnizimi dhe në vijim për ngritjen e komisionit të pranimi të mallrave të gjejnë zbatim të plotë përcaktimet e paragrafit nr.43, të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”.
- Për marrjen në dorëzim të artikujve të uniformave dhe veshmbathjeve për efektivet e GR, Komisioni i pritjes, kontrollit dhe pranimi të mallit, të marrë masa që procedurat e ekzaminimit dhe testimit të mallrave të furnizuara të kryhen pranë laboratorëve të akredituar, dhe rezultatet e tyre, të krahasohen me rezultatet e analizave të dërguara nga OE furnizues”.

Në vijimësi

18. Gjetje nga auditimi: Nga ana e institucionit të GR janë nënshkruar dy kontrata (me nr. 46 dhe 47) me vlerë të përgjithshme 98,175,600 lekë, në datat 28 dhe 29 dhjetor 2017 për “Blerje autoveturash për Gardën e Republikës” duke ngurtësuar fondet në bankat e nivelit të dytë në formën e letër kredive në masën e plotë të investimit dhe kryer pagesa për investime që konsiderohen të realizuara brenda vitit buxhetor, por që janë furnizuar në vitin e ardhshëm, gjë që tregon për procese me mangësi serioze që nuk janë planifikuar siç duhet nga ana e strukturës përgjegjëse në institucionin e qeverisjes së përgjithshme.

Konstatohet se, mungon një përcaktim i saktë dhe rigoroz nga ana e MFE mbi rastet, tipologjitë dhe natyrën e investimeve që do të njihen si të rëndësishme së veçantë dhe do përdoren letër-kredi, meqenëse investimet, kur prokurohen nuk kanë një referim të tillë.

Ngurtësimi i fondeve dhe kryerja e pagesave për furnitura që konsiderohen të realizuara brenda vitit ushtrimor (*sipas Regjistrimit të Realizimit të Prokurimeve Publike të AK*), por që në fakt bëhen hyrje në njësinë shpenzuese vitin pasardhës, tregon për procese që nuk janë planifikuar siç duhet nga ana e strukturës përgjegjëse në institucionin e qeverisjes së përgjithshme (Agjencia e Prokurimeve të Përqendruara në Ministrinë e Brendshme). Përdorimi i letër kredive nga institucioni, në masën e plotë të investimit, cenon parimin kryesor të realizimit të buxhetit atë të transparencës dhe besueshmërisë, të përcaktuara nga neni 4 i ligjit nr.9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, dhe neni 40 i tij, ku thuhet përkatësisht se, “*e drejta për të kryer shpenzime, brenda kufirit të fondeve të miratuara, skadon ditën e fundit të vitit buxhetor, pavarësisht nëse kontrata njëvjeçare ose shumëvjeçare mund të vazhdojë edhe në vitin buxhetor pasardhës*”, pasi institucioni ka deklaruar investime/shpenzime të kryera si të realizuara për vitin 2017, ndërkohë që transaksionet financiare (mekanizmi L/C dhe hyrja e mallrave dhe produkteve) janë kryer efektivisht gjatë vitit 2018.

Përdorimi i letër kredive nga institucioni, në masën e plotë të investimit për aktive të pa furnizuara brenda atij viti ushtrimor, cenon parimin kryesor të zbatimit të buxhetit brenda vitit dhe atë të transparencës dhe besueshmërisë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34-92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

18.1 Rekomandimi:

Institucioni Gardës së Republikës, të kërkojë pranë Ministrisë së Brendshme, (*si autoriteti ku është vendosur në strukturë Agjencia e Prokurimeve të Përqendruara*) që, në koordinim me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, të përgatitësin nxjerrjen e udhëzimeve përkatëse, duke specifikuar rastet, mënyrat dhe masën e përdorimit të letër kredive nga institucionet buxhetore, pasi mungon një përcaktim i saktë dhe rigoroz mbi tipologjitë dhe natyrën e investimeve që do të njihen si të rëndësishme së veçantë dhe që mund të aktivizojnë përdorimin e instrumentit të letër-kredive, për të shmangur përdorimin abuziv të tij.

Brenda një muaji

19. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pasqyrave financiare si dhe verifikimi i dokumentacionit që administrohet nga Sektori i Armatimit, konstatohet se, nuk është pasqyruar në evidencën kontabile të njësisë, e gjithë vlera e armatimit që ka në administrim institucioni i Gardës së Republikës.

-Evidentimi material e sasior i armatimit në Gardën e Republikës mbahet nga Sektori i Armatimit, ku janë pasqyruar armatimet në sasi dhe përdoruesit e tyre, referuar tipologjive së regjistrave të miratuar me udhëzime të veçanta të Ministrit të Brendshëm. Nga sektori armatimit të institucionit, dokumentacioni i hyrjes dhe daljes së mallrave e materialeve (*armë, municione e pajisje*), nuk plotësohet i rregullt sa i përket çmimit dhe vlerës së mallit, siç e përmban formati i miratuar i dokumentit (*emërtesa, njësia, sasia, çmimi, vlera, etj.*). Gjithashtu edhe regjistrimi i dokumentacionit në librat e llogarisë kryhet vetëm për lëvizjet sasiore të këtyre mallrave pa përcaktuar sipas emërtesës së artikullit edhe çmimin përkatës.

Nga verifikimi i të dhënave me zgjedhje që janë shënuar në fletën e inventarit për armatim e municion të datës 26.6.2018, evidentohet se, nuk është regjistruar, kontabilizuar dhe përfshirë në llogaritë e aktiveve të GR kundërvlera për armët luftarake të tipit “pistoletë”, që nuk janë vlerësuar me çmimin e tyre dhe nuk janë përfshirë në librat e kontabilitetit. Gjithashtu, evidentohet se, nuk është regjistruar, kontabilizuar dhe përfshirë në llogaritë e aktiveve të GR kundërvlera për armët luftarake të llojit automatikë, etj.

- Për sa u përket armëve të evidentuara më parë të pa dorëzuara nga shtetasit e pajisur vite më parë në bazë të dispozitave që aktualisht janë shfuqizuar, për GR rezultojnë një numër armësh të pa grumbulluara e administruara pranë këtij institucioni, për të cilat edhe pse janë lënë rekomandime të përsëritura nga Ministria e Brendshme, të pranuar, por të pa zbatuara plotësisht, nuk është mundësuar kthimi dhe administrimi i tyre në depot ushtarake të këtij institucioni. Sektori i armatimit i GR, nuk ka marrë të gjitha masat administrative dhe ligjore për gjetjen e adresave të personave, bërjen dhe dokumentimin e kallëzimit penal për të gjithë personat si dhe nuk ka kërkuar në rrugë ligjore arkëtimin e vlerës së armës nga personat e rezultuar me armatim të pa dorëzuar apo të humbur

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 34-92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

19.1 Rekomandimi:

a. Komandanti i Gardës së Republikës të marrë masa, programojë detyrat sipas afateve dhe të ngrejë grupet e vlerësimit të armatimit dhe municionit që ka në inventar dhe administrim institucioni. Komisioni në bashkëpunim me Sektorin e Armatimit në GR, për mallrat e materialet (*armë, municione e pajisje*), të regjistruar në ditarët e llogarisë të bëjë menjëherë përcaktimin e çmimit të tyre dhe në vijimësi dokumentacionin hyrje dhe dalje ta plotësojë të rregullt duke përcaktuar çmimin e artikullit dhe vlerën e mallit në faturë.

Menjëherë

b. Nga ana e Sektorit të Financës, rezultatet e vlerësimeve të kryera në shërbimin e armatimit, të pasqyrohen në evidencën kontabile që do të mbyllet për vitin 2019, duke evidentuar vlerën e plotë e të saktë të armatimit dhe municioneve, sipas çmimit së blerjes, apo dhe referuar çmimeve të tregut për armatimin e trashëguar në vite apo të dhuruar, konformë rregullave kontabile dhe dispozitave ligjore në fuqi mbi armatimin.

Me mbylljen e llogarive vjetore.

c. Sektori armatimit dhe pajisjeve në GR, për armët që janë në administrim nga shtetas të ndryshëm (*ish punonjës të GR apo funksionarë të subjekteve politike*) që rezultojnë ende të pa dorëzuara (*pa u bërë hyrje në depon e GR*) si dhe armët që janë në proces hetimi e gjykimi penal, për të cilat nuk janë ndjekur rrugët e duhura ligjore për marrjen hyrje të tyre si rezultat edhe i dokumentimit e regjistrimit të tyre në ditarë të vjetër të llogarisë për periudhën para vitit 2000, të marrë masat e menjëhershme që këto armë:

- t'i evidentojë e regjistrojë në një libër të veçantë, në të cilin të përshkruaj të dhënat e plota të shtetasit dhe të armës,

- të bëjë rakordimin e shumave të përgjithshme në ditarët e llogarisë mod.28, si dhe të dokumentojë e administrojë edhe ecurinë e procesit administrativ e ligjor të ndjekur.

Komandanti i GR tu kërkojë zyrtarisht drejtorive vendore të policisë së shtetit për të gjetur adresat e personave që janë pajisur me armët luftarake dhe të ndiqen procedurat deri në bërjen hyrje në depot e GR të armatimit dhe municionit të furnizuar sipas dispozitave që aktualisht kanë rënë nga fuqia.

Menjëherë dhe në vijimësi

20. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, është likuiduar shuma prej 289,014,709 lekë, që përfaqëson shpenzimet për ngjarjet e 21 janarit 2011, sa likuiduar për Vendime të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, për 46 raste / urdhër

shpenzime, në shumën 289,014,709 lekë, për të cilat nga ana e Ministrisë së Brendshme dhe Gardës së Republikës (*si palë të paditura*), nuk është bërë ankimimi dhe ndjekja në të gjithë shkallët e gjyqësorit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34 -92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

20.1 Rekomandimi:

Të merren masa që në vazhdim për të gjithë proceset gjyqësore ku Garda e Republikës është palë, të ndiqen me rigorozitet duke ankimuar çështjet në të gjithë shkallët e gjyqësorit. Për likuidimin e vendimeve, të hartohet gjurma e auditimit për nxjerrjen e përgjegjësi administrative para likuidimit të vendimeve.

në vijimësi

21. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatuan mangësi e parregullsi për vlerësimin e skrapit të bërë hyrje pa çmim dhe vlerë dhe që nuk është pasqyruar për rrjedhojë në pasqyrat financiare të GR për vitin 2017 dhe 2018. Nga shqyrtimi i kartelave dhe relacioneve konstatohet se, ka mangësi e parregullsi për vlerësimin e skrapit të bërë hyrje pa çmim dhe vlerë dhe që nuk është pasqyruar për rrjedhojë në pasqyrat financiare të GR për v.2017 dhe 2018. Referuar shkresave nr. 292 dhe 295 datë 9.4.2019 vlerësohet se sipas sektorëve (*atij logjistik, te transportit dhe të armatimit*) janë gjendje hekur 29134 kg; alumin 217 kg; plumb 1920 kg, dhe bateri 6995 kg. Krijimi i një nomenklature të tillë të artikujve pa vlerësim kontabël tregon për një proces që nuk është ndjekur në vijimësi sipas kërkesave të vlerësimit të aktiveve, përcaktuar në VKM nr.783, datë 22.11.2006 “Për përcaktimin e standardeve dhe rregullave kontabël”, aktet e tjera të dala nga Ministria e Financave për këtë qëllim si dhe përcaktimet e pikës nr. 19, të UMB me nr. 1151, datë 16.07.2007. Konstatohet se ka vonesa të pajustificuara në kryerjen e proceduarve të ankandit për shitjen e skrapit të përfituar nga asgjësimi dhe nxjerrja jashtë përdorimit dhe asgjësimit të aktiveve (mjete transporti, etj), proces i kryer gjatë vitit 2016 dhe përfunduar pjesërisht gjatë vitit 2017.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34 -92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

21.1 Rekomandimi:

Të merren masa në kryerjen e proceduarve të ankandit për shitjen e skrapit të përfituar nga nxjerrja jashtë përdorimit dhe asgjësimi i aktiveve (*si mjete transporti etj.*), proces i kryer gjatë vitit 2016 dhe përfunduar pjesërisht gjatë vitit 2017 dhe 2018 dhe në vazhdim. Mbeturinat e përfituara nga nxjerrja jashtë përdorimit të aktiveve të administrohen në llogari të veçantë pasi të vlerësohen me çmimin e tregut. Çmimet të përcaktohen me komision të krijuar për çdo rast me urdhër të Komandantit të Gardës së Republikës.

Në vijimësi

22. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, nuk është finalizuar procesi i inventarizimit të aktiveve për vitin 2018 në të gjithë komponentët e tij, pasi rezulton se, me shkresën nr. 4138/1 prot., datë 11.12.2018 të institucionit të GR, i janë dërguar Ministrisë së Brendshme për kompetencë propozimet për nxjerrje nga përdorimi të aktiveve, që sipas pikës nr. 12/1 të Udhëzimit të Ministrit të Brendshëm me nr. 226, datë 08.05.2015 “Për përcaktimin e përgjegjësisë në menaxhimin e aktiveve, krijimin e komisionit të inventarizimit, vlerësimit nxjerrjes nga përdorimi si dhe kompetencave për nxjerrjen nga përdorimi të aktiveve në inventar të njësisë shpenzuese të sistemit të Ministrisë së Punëve të Brendshme”. Në nomenklaturën e aktiveve të propozuara për nxjerrje nga përdorimi bëjnë pjesë dhe 32 automjete, mirëpo edhe pse kanë kaluar mbi 7 muaj, nuk ka asnjë veprim dhe përgjigje nga institucioni epror i MB.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34 -92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

22.1 Rekomandimi:

Të merren masa dhe të ri kërkohet përgjigje dhe veprim mbi shkresën nr. 4138/1 prot., datë 11.12.2018 të institucionit të GR, ku i janë dërguar Ministrisë së Brendshme propozimet për nxjerrje nga përdorimi të aktiveve, që sipas pikës nr. 12/1 të Ministrit të Brendshëm me nr. 226, datë 08.05.2015, janë kompetencë e kësaj Ministrie.

Menjëherë

23. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, nuk është arkëtuar detyrimi i palës së paditur “....” SH.A, për mos përmbushje të detyrimit kontraktor ndaj GR, duke mos i dorëzuar këtij të fundit sasinë prej 15,180 litra karburant me vleftën prej 1,809,938 lekë, për të cilën janë kryer likuidimet nga ana e këtij institucioni, në bazë të kontratës së lidhur me datë 23.06.2009. Bazuar në padinë e ngritur nga Garda e Republikës, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë me Vendimin nr. 4300 datë 22.4.2013 ka vendosur detyrimin e palës së paditur “.....” sh.a, për të përmbushur detyrimin kontraktor ndaj GR, duke i dorëzuar këtij të fundit sasinë prej 15,180 litra karburant (nga kjo 9670 litra benzine pa plumb dhe 5510 litra gazoil), me vleftën e përgjithshme 1,809,938 lekë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34 -92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

23.1 Rekomandimi:

Të merren masat nga ana e strukturave menaxheriale të Gardës së Republikës, të rikërkohet pranë Zyrës Përmbartimore Tiranë ekzekutimi i vendimit gjyqësor të formës së prerë të lëshuar nga Gjykata Administrative e Apelit me nr. 126, datë 28.01.2015, ku është vendosur lënia në fuqi e Vendimit nr. 4300, datë 22.4.2013 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, dhe për të cilin me Vendimin nr. 1749, datë 23.3.2015, kjo Gjykatë ka lëshuar urdhër ekzekutimi. Gjithashtu, çështja ti bëhet me dije Ministrisë së Drejtësisë me qëllim finalizimin e procedurave dhe veprimeve në zbatim të titujve ekzekutiv të lëshuar nga Gjykata për këtë qëllim.

Në vazhdim

24. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezultoi se, nuk ka përfunduar procesi i regjistrimit të pasurisë në ZVRPP dhe pasqyrimi në kontabilitet i gjithë sipërfaqeve për trojet, tokat dhe terrenet që Garda e Republikës administron dhe ka në pronësi.

24. 1. Nga auditimi i kryer, rezultoi se nga gjithë pronat e mësipërme, janë të regjistruara në ZVRPP, vetëm 4 (katër) prona:

- trualli e godinat ne Gardën e Republikës (VKM nr.156, dt 1.3.2017), për Komandën,
- trualli e godinat ne Gardën e Republikës (pjesërisht VKM nr.157, dt 1.3.2017), Njësia e Tretë, si dhe

- pikat autonome Pogradec dhe Vlorë, ndërsa pronat e tjera janë në proces hipotekimi. Sipërfaqja e përgjithshme e regjistruar shënon 31,083 m²

24.2. Pronat e institucionit GR janë pasqyruar vlerën 338,971,390 lekë, (të tilla sipas regjistrimit kontabël me vlerën e tyre bruto në bilancin kontabël të datës 31.12.2017), mirëpo konstatohet se për zërin “toka troje e terrene” vlera e tyre në kontabilitet është zero lekë. Ky veprim është në kundërshtim me përcaktimet ligjore e nënligjore për regjistrimin e pasurisë shtetërore, përcaktimet e VKM nr. 89, datë 3.2.2016, “Për miratimin e vlerës së hartës së tokës në Republikën e Shqipërisë”. Kështu, vetëm për sipërfaqet e trojeve të pa kontabilizuara dhe që nuk janë përfshirë në pasqyrat financiare të GR, rezulton se, vetëm për pikat Vlorë dhe Pogradec, për sipërfaqen e truallit prej 9,276 m² kjo vlerë minimalisht duhet të ishte kontabilizuar për 52,320,218 lekë.

24.3. Ndonëse VKM me nr.406, është nxjerrë me datë 04.07.2018 me objekt “Për ndryshimin e përgjegjësisë së administrimit, nga Ministria e Brendshme te Ministria e Financave dhe Ekonomisë dhe kalimin në pronësi të Bashkisë së Tiranës të pjesëve takuese të pronës me emërtimin “Garda e Republikës, Garnizon”, me vendndodhje në ZK nr. 8270, me nr. Pasurie

4/134 dhe për një ndryshim në VKM nr. 815, datë 29.11.2007 “Për miratimin e listës shtese te inventarit te pronave te paluajtshme shtetërore, të cila kalojnë në përgjegjësi administrimi MB për GR”, të ndryshuar “, rezulton se VKM nuk ka gjetur zbatim dhe nuk janë kryer procedurat e transferimit dhe dorëzimit zyrtarisht të aktiveve sipas përcaktimeve në këtë VKM. Mosveprimet nga ana e institucionit të Gardës së Republikës lidhen me faktin se ka mosveprime nga ane institucionit të qeverisjes së përgjithshme- Ministrisë së Brendshme, pasi nuk është nxjerrë urdhri i Ministrit të Brendshëm për të proceduar sipas VKM-së.
(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34 -92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

24.1. Rekomandimi:

Menaxhimi i lartë i institucionit, bazuar në Vendimet e Këshillit të Ministrave për pronat shtetërore që ka në përgjegjësi administrimi Garda e Republikës dhe në dokumentacionin që disponon, të saktësojë dhe kryejë regjistrimin e pronave në Zyrat Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme.

24.2. Rekomandimi:

Të merren masa për një pasqyrim të drejtë në kontabilitet të vlerës së tokave, trojeve dhe terreneve në pronësi të institucionit, në referencë të hartës së vlerës së tokave, të miratuar sipas VKM nr. 89, datë 3.2.2016

24.3. Rekomandimi:

Për sipërfaqet e përfshira në Vendimin e Këshillit të Ministrave me nr.406, datë 04.07.2018 të kërkohet nga ana e Ministrisë së Brendshme lëshimi i urdhrit për transferimet e pronave, të procedohet me ngritjen e komisioneve të rregullta dhe pas kryerjes së transferimeve efektet e VKM-së të pasqyrohen në kontabilitetin e institucionit.

Në vazhdim

D. MASA PËR SHPËRBLIM DËMI:

Gjetje e konstatime me dëm ekonomik në vlerën 46,802 lekë

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezultoi se, nuk është përlogaritur dhe arkëtuar vlera e detyrimit prej 46,802 lekë, e cila përbën detyrim për arkëtim nga subjekti privat “....” shpk. Konkretisht nuk ka gjetur zbatim të plotë kontrata e lidhur midis palëve, me objekt “Blerje artikuj të ndryshëm për marrëdhëniet me publikun” pasi AK është furnizuar me 41 artikuj, nga 54 artikuj sipas Dokumenteve Standarde dhe Aneksit të Kontratës, në kundërshtim me përcaktimet e nenit 1, pika 2, të Kontratës me nr.25, date 13.6.2018 të lidhur midis AK. Si përfundim nuk janë furnizuar sipas FD nr. 1121, date 01.10.2018 gjithsej 13 artikuj me vlerë 265,920 lekë brenda afatit 150 ditë. Në këto kushte AK, bazuar në nenin 14 të Kontratës, duhet të kishte ndërprerë kontratën meqenëse operatori ekonomik ka dështuar në furnizimin me mallra brenda afatit të përcaktuar dhe rënë dakord dhe në zbatim të përcaktimeve të nenit 4 të Kontratës, duhet të ishte llogaritur dëmi për dorëzimin e vonuar në masën 4/1000 të vlerës koresponduese të mbetur pa u zbatuar nga çmimi total i kontratës, por kjo vlerë do të llogaritet minimalisht mbi 25 % të vlerës së kontratës”. Rezulton se, nga data 09.11.2018 deri më datën 24.12.2018: vlera e pa furnizuar 265,920 x 44 ditë (nga data 9/11/2018 - 24.12.2018) x 4/1000= 46,802 lekë, që përbën detyrim për arkëtim nga subjekti privat “.....” shpk.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34 -92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi:

Institucioni i Gardës së Republikës të analizojë dhe vendosë në kushtet e arkëtimit shumën 46,802 lekë, si dëm për dorëzimin e vonuar të mallrave në masën 4/1000 të vlerës koresponduese të mbetur pa u zbatuar nga çmimi total i kontratës, që përbën detyrim për

arkëtim nga subjekti privat “Sakuli” Sh.p.k për veprime dhe mosveprime në kundërshtim me përcaktimet e nenit 1, pika 2, të Kontratës me nr.25, datë 13.6.2018 të lidhur midis Autoritetit Kontraktor dhe këtij operatori ekonomik.

Brenda 60 ditëve

E. GJETJE ME EFEKTE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN, MENAXHIMIN PA EKONOMICITET, EFICENCE DHE EFEKTIVITET TË FONDEVE PUBLIKE:

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatuan shpenzime joefektive për buxhetin e shtetit, për shumën 1,896,101 lekë nga vonesat në ekzekutimi i vendimeve gjyqësore / likuidimin e detyrimeve, situatë e shkaktuar si pasojë e mosçeljes së fondeve dhe bërjes së tyre efektive në kohë. Konkretisht nga ana e GR janë kryer detyrimet ligjore që rrjedhin nga zbatimi i :

-VKM nr. 22, datë 18.01.2017 „Për një shtese fondi në buxhetin e vitit 2017 për MPB nga fondi rezerve i BSH për shlyerjen e detyrimeve që rrjedhin nga zbatimi i vendimeve gjyqësore për viktimat e ngjarjes së 21 janarit 2011” si dhe

- VKM nr. 743, datë 13 dhjetor 2017 “Për një ndryshim në VKM nr. 22, datë 18.01.2017 „Për një shtese fondi në buxhetin e vitit 2017 për MPB nga fondi rezerve i BSH për shlyerjen e detyrimeve që rrjedhin nga zbatimi i vendimeve gjyqësore për viktimat e ngjarjes së 21 janarit 2011”.

Është paguar shuma prej 1,896,101 lekë si një detyrim shtesë nga ana e shoqërisë përmbarimore “....”, pasojë e shpenzimeve të pa likuiduara nga mosçelja e fondeve dhe bërja e tyre efektive në kohë . Kjo pagesë përbën një shpenzim pa efektivitet për fondet e buxhetit të shtetit, e lidhur me veprimet dhe mosveprimet e strukturave përgjegjëse, me vonesën në hartimin dhe miratimin e projekt vendimit për KM si dhe faktit se fondet janë bërë efektive më 27 dhjetor 2017, dhe po këtë datë janë prokurat e familjarëve (shiko shkresa nr. 2594/2 datë 7/6/2018 e GR për MB). Rezulton se, e gjithë shuma për ekzekutimin e këtij detyrimi shtesë për llogari të shoqërisë përmbarimore private, përbën një shpenzim pa efektivitet për fondet e buxhetit të shtetit, duke qenë se i përket mosveprimeve nga institucionet e qeverisjes se përgjithshme për akordimin e fondeve në kohë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3, faqe 34 -92 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi:

Institucioni i Gardës së Republikës të analizojë dhe nxjerrë përgjegjësitë për shumat e shpenzuara sa më lartë për ekzekutimin vendimeve gjyqësore, si shpenzime joefektive për buxhetin e shtetit dhe të mos lejojë kryerjen e pagesave të kësaj kategorie pa analizuar dhe nxjerrë përgjegjësitë.

Në vijimësi

F. MASA DISIPLINORE E ADMINSTRATIVE DHE TË TJERA

Mbështetur në nenin 16 të ligjit nr. 8869, datë 22.05.2003 “Për gardën e RSH”, i ndryshuar, në Rregulloren e Brendshme të Organizimit dhe Funkcionimit të Gardës së Republikës, miratuar me Urdhrin e Ministrit të Brendshëm nr. 2594, datë 24.10.2006, në Rregulloren e Personelit, miratuar me VKM nr. 66, datë 14.01.2014 “Për miratimin e strukturës, limit organik, dhe përcaktimin e funksioneve korresponduese për çdo gradë në GRSH”, si dhe kontratës individuale të punës, lidhur midis punonjësve dhe Gardës së Republikës, i rekomandojmë Titullarit të Gardës që: “Në varësi të analizës së përgjegjësisë, të vlerësojë

shkallën e përgjegjësisë për secilin punonjës, për mangësitë dhe shkeljet e konstatuara dhe të trajtuara në Raportin Përfundimtar të Auditimit, me qëllim fillimin e procedurave për dhënien e masave disiplinore përkatëse.”

G. MBI ZBATIMIN E REKOMANDIMEVE

Në përfundim të afateve të përcaktuara në rekomandimet e lëna në këtë auditim dhe afatin e caktuar në nenin 15 dhe 30, të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, për masat e marra dhe për zbatimin e rekomandimeve, të njoftohet Kontrolli i Lartë i Shtetit.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore

K R Y E T A R I

Bujar LESKAJ